

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10329/2022
27.12.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Александра Јоксимовић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Филиповић, адвокат из ... и „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд, чији је пуномоћник Мирна Ракић Домазетовић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 24/22 од 22.03.2022. године, у седници одржаној 27.12.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 24/22 од 22.03.2022. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно суђење.

Образложење

Виши суд у Новом Саду је пресудом П 1445/18 од 06.09.2021. године, ставом првим изреке, обавезао тужене да тужиоцу солидарно исплате на име накнаде штете за изгубљену добит износе од: 314.512,63 динара са законском затезном каматом од 31.12.2010. године до исплате, 336.747,14 динара са законском затезном каматом од 31.12.2011. године до исплате и 472.333,89 динара са законском затезном каматом од 31.12.2012. године до исплате, као и да му солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 452.147,66 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у којем је тражено да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно исплате на име накнаде штете за изгубљену добит преко досуђених 314.512,63 динара до потраживаних 1.632.215,96 динара са законском затезном каматом на износ разлике почев од 31.12.2010. године до исплате, преко досуђених 336.747,14 динара до потраживаних 1.684.390,39 динара са законском затезном каматом на износ разлике почев од 31.12.2011. године до исплате и преко досуђених 472.333,89 динара до потраживаних 1.609.920,64 динара са законском затезном каматом на износ разлике почев од 31.12.2012. године до исплате.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 24/22 од 22.03.2022. године, ставом првим изреке, усвојио жалбу тужиоца и жалбу туженог и укинуо Вишег суда у Новом Саду П 1445/18 од 06.09.2021. године у побијаном усвајућем делу одлуке о законској затезној камати на правноснажно досуђене износе накнаде материјалне штете (од 31.12.2010. године до 06.09.2021. године на износ од 314.512,63 динара, од 31.12.2011. године до 06.09.2021. године на износ од 336.747,14 динара и од 31.12.2012. године до 06.09.2021. године на износ од 472.333,89 динара) у односу на туженог „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд и у побијаном одбијајућем делу одлуке (из става другог изреке) и делу одлуке о трошковима парничног поступка у односу на оба тужена и обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете у виду изгубљене добити (поред правноснажно досуђених износа накнаде материјалне штете) солидарно исплате и износ од 3.179.008,20 динара са законском затезном каматом од 06.09.2021. године до исплате и солидарно тужиоцу накнаде трошкове поступка у износу од 1.111.056,10 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а тужбени захтев је одбијен у делу којим је тражено да се солидарно обавежу тужени да тужиоцу исплате износ од 207.872,78 динара са законском затезном каматом од 31.12.2010. године до исплате, износ од 205.863,11 динара са законском затезном каматом од 31.12.2011. године до исплате и износ од 210.189,32 динара са законском затезном каматом од 31.12.2012. године до исплате, као и тужбени захтев за исплату законске затезне камате од 31.12.2010. године до 06.09.2021. године на досуђени износ од 1.109.830,55 динара, од 31.12.2011. године до 06.09.2021. године на досуђени износ од 1.141.780,14 динара и од 31.12.2012. године до 06.09.2021. године на досуђени износ од 927.397,43 динара и одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се тужени „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд обавежу на исплату законске затезне камате на правноснажно досуђене износе накнаде материјалне штете и то на износ од 314.512,63 динара од 31.12.2010. године до 06.09.2021. године, на износ од 336.747,14 динара од 31.12.2011. године до 06.09.2021. године и на износ од 472.333,89 динара од 31.12.2012. године до 06.09.2021. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 163.703,48 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 155.335,94 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац и тужени „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд благовремено су изјавили ревизију и то тужилац побијајући пресуду у одбијајућем делу, а тужени „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд против усвајајућег дела, обе стране због погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и битне повреде одредаба парничног поступка.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези са чланом 403.с тав 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је оценио да су ревизије основане.

Према утврђеном чињеничном стању на главној расправи пред другостепеним судом, у саобраћајној незгоди која се догодила 06.10.2009. године, а коју је скривио осигураник туженог „Generali osiguranje Srbija“ АДО Београд, тужени ББ, тужилац је

задобио тешке телесне повреде, а том приликом су повређени и путници у возилу ВВ и ГГ. Тужилац је рођен .... године, завршио је ..., по занимању је ... и у време саобраћајне незгоде био је запослен у ... „...“ ... на радном месту ... . Тужилац је ожењен и живео је у заједничком домаћинству са супругом и три ћерке. Ван радног времена интензивно се бавио пољопривредном производњом (повртарством и ратарством) и од 2005. године имао је регистровано пољопривредно газдинство. Поседовао је три пластеника, један површине 240м² са грејањем, други површине 432м² без грејања и трећи пластеник површине 240м² без грејања. У ратарској производњи користио је површину од бха 31а и 0.2м², а у повртарској производњи у пластеницима површину од ба 72м² и ван пластеника површину од 9а 39м². Тужиоцу је расад био главна производња, а имао је муштерије који су наручивали расад код њега, плаћајући га авансно. Пластеничка производња је била континуирана и трајала је током целе године. Тужилац је лично обављао претежан део радова у ратарској производњи сејући пшеницу, кукуруз и шећерну репу. Осим кукуруза који је претежно остављао за потребе његовог домаћинства, остала ратарске производе је продавао. Део повртарских производа које није успевао да прода, тужиоцу је уз накнаду продавала ДД. Услед повреда задобијених у саобраћајној незгоди, код тужиоца је дошло до потпуног и трајног губитка радне способности за послове везане за узгој поврћа у пластеницима и за ратаску производњу. Пољопривредно земљиште је тужилац издао у закуп за закупнину од 700кг пшенице по катастарском јутру, што изражено у новцу чини противвредност од око 16.000 динара по једном катастарском јутру. Пластенике није било могуће издати у закуп, па се због некоришћења један пластеник у међувремену срушио, а друга два пропадају. Тужени „Generali осигурање Србија“ АДО Београд је поводом саобраћајне незгоде свим оштећенима у тој незгоди на име накнаде штете исплатио износ од 6.684.996,30 динара (укупан, стопом кретања цене на мало дисконтовани износ извршених исплата на име накнаде штете на дан штетног догађаја износи 4.455.589,51 динара). Тужено осигуравајуће друштво је извршило више исплата у вези са штетним догађајем, а према налазу и мишљењу вештака економске струке сума осигурања није исцрпљена тим исплатама, укључујући накнаду штете коју тужилац потражује.

Према налазу и мишљењу судског вештака пољопривредне струке, др Јана Турана, који је другостепени суд прихватио, изгубљена добит тужиоца у ратарској производњи у 2010. години износи 34.593,18 динара, у 2011. години 306.327,28 динара и у 2012. години 161.181,32 динара. У повртарској производњи у пластеницима изгубљена добит у 2010. години износи 1.340.750,00 динара, у 2011. години 1.123.200,00 динара и у 2012. години 1.189.550,00 динара. Изгубљена добит тужиоца у повртаској производњи на отвореном простору у периоду 2010.-2012. године износи по 225.000,00 динара за сваку годину.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је применом одредби члана 154, 178. став 1, 185, 189, 190, 940. и 941. Закона о облигационим односима, закључио да су тужени одговорни за штету коју тужилац трпи на име измакле користи и то у укупном износу од 4.302.601,80 динара. Овај износ представља разлику између штете коју је вештак др Јан Туран утврдио у укупном износу од 4.926.526,99 динара и износа од 528.000,00 динара на име прихода које би тужилац могао остварити издавањем пољопривредног земљишта у закуп и износа од 95.925,21 динар, који се односи на штету насталу на котлу за грејање у пластеницима, за коју тужилац, по становишту

другостепеног суда, није доказао да је у урочно – последичној вези са штетним догађајем. На досуђени износ тужиоцу припада законска затезна камата од дана првостепеног пресуђења до исплате.

По оцени Врховног суда, основани су ревизијски наводи да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са члановима 8 и 273. ЗПП.

Чланом 8. Закона о парничном поступку прописано је начело слободне оцене доказа, које овлашћује суд да одлучује на основу свог слободног уверења, али тако да то уверење мора произлазити из савесне и брижљиве оцене доказа и резултата целокупног поступка. Слободна оцена доказа искључује произвољност, арбитрарност и слободно закључивање суда, а подразумева садржајну, суштинску анализу и оцену сваког доказа понаособ и узајамној вези са другим доказима и утврђеним чињеницама.

Према одредби члана 259. ЗПП, суд ће да изведе доказ вештачењем, ако је ради утврђивања или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже.

Према одредби члана 264. истог закона, вештачење по правилу, врши један вештак, а суд може да одреди два или више вештака, ако оцени да је вештачење сложено (став 1).

Одредбом члана 273. ЗПП, прописано је да ако је одређено више вештака, они могу да поднесу заједнички налаз и мишљење, ако се по налазу и мишљењу слажу, а ако се у налазу и мишљењу не слажу, сваки вештак посебно износи свој налаз и мишљење (став 1); ако се подаци вештака о њиховом налазу битно разликују или ако је налаз једног или више вештака нејасан, непотпун или у противречности сам са собом или са утврђеним околностима, а ти недостаци не могу да отклоне поновним саслушањем вештака или се појави сумња у правилност датог мишљења, суд ће на предлог странке да одреди ново вештачење.

У овом предмету, најпре је на предлог тужиоца изведен доказ путем вештака Рајка Симовића и Недељка Тице. На предлог друготуженог који је истакао примедбе на њихов налаз и мишљење, изведено је потом вештачење преко вештака пољопривредне струке Зорана Броћића. Покушај усаглашавања ових вештака је остао без успеха, па је на предлог друготуженог одређено и треће вештачење преко вештака др Јана Турана. Првостепени суд је одлуку засновао на налазу и мишљењу Недељка Тице, док је другостепени суд, отворио главну расправу и донео одлуку засновану на налазу и мишљењу вештака др Јана Турана.

Дакле, у у конкретном случају вршено је више вештачења, а судски вештаци су приликом давања налаза и мишљења применили различите методологије, јер не постоје писани докази о висини прихода које је тужилац остваривао у периоду пре повређивања. Обавеза је другостепеног суда била да оцени сваки налаз и мишљење у светлу слободне судијске оцене доказа, појединачно и у складу са другим доказима, јер ново (последње)

вештачење нема, само по себи, већу доказну снагу од претходног. Притом, оцена налаза и мишљења вештака, с обзиром да суд не поседује стручна знања за одређене области, подразумева оцену њихове стручности и објективности.

Међутим, приликом доношења одлуке, другостепени суд није дао образложену оцену како налаза и мишљења које је прихватио, тако ни налаза друга два вештака и разлоге њиховог неприхватања. Стога је изостала суштинска оцена доказа од стране другостепеног суда.

Из тих разлога, побијана другостепена пресуда је укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу, другостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка, тако што ће дати оцену налаза и мишљења вештака др Јана Турана, као и друга два налаза и мишљења, уз навођење јасних аргумената за то, узевши у обзир и примедбе које су током поступка истицане од стране парничних странака. Такође, имаће у виду да се у конкретном случају потражује измакла корист, те да се законска затезна камата за овај вид штете досуђује од тренутка пресуђења када је штета утврђена и досуђена, по важећим тржишним ценама у време пресуђења, а да нису сви судски вештаци висину штете утврдили према ценама да дан пресуђења.

Следствено изложеном, на основу члана 415. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић